

N:o 2.

Ank. till Riksd. kansli den 8 februari 1899, kl. 7 e. m.

*Andra Kammarens fjerde tillfälliga utskotts utlåtande n:o
2, i anledning af väckt motion om skrifvelse till
Kongl. Maj:t angående inrättande af ett penning-
lotteri m. m.*

Uti en till utskottet hänvisad motion, n:o 185, har herr *J. Nilsson* i Sorröd föreslagit aflåtande till Kongl. Maj:t af skrifvelse med anhållan dels om utredning och förslag till ett penninglotteri inom landet, stäldt under statens garanti och kontroll, der vinsten komme att inflyta till statsverket för att efter Riksdagens vidare pröfning användas för ålderdomsförsäkring eller dylikt ändamål, och dels om framställning till nådig förändring af lagen angående lotterier.

I motiveringen till denna motion framhålles: att bland vårt lands invånare dess värre finnes en stor benägenhet för lotterispel, att oerhörda penningssummor utgå dels till utländska penninglotterier och dels till de inhemska lotterier, hvilka emellanåt medgifvas och af hvilka enskilda draga vinsten, samt att, då spellusten hos svenska folket ej kan stärfjas, det för tillvaratagande af landets tillgångar och beredande af vinst för statsverket ville synas motionären lämpligt, att ett s. k. statslotteri blefve inrättadt, med hvars stora afkastning man möjligen lättare än eljest skulle kunna lösa den stora pensions- eller försäkringsfrågan.

Till ledning för bedömande af denna frågas innebörd tillåter sig utskottet att hänvisa till den vidtomfattande och sakrika historik, som innefattas i Andra Kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande n:o 16 vid 1895 års riksdag, då frågan om inrättande af ett statslotteri senast förekom till behandling inom kammaren.

Af denna historik framgår bland annat: att två till förmån för statskassan inrättade penninglotterier blifvit upphäfdade uppå initiativ af Rikets Ständer åren 1739 och 1841; att Riksdagen sex gånger, nemligen åren 1834—35, 1840—41, 1868, 1873, 1888 och 1889, afslagit yrkanden om inrättande af statslotterier, samt att de skäl, som dervid mot statspenninglotterier hufvudsakligen anförts, hafva varit, att alla slags hasardspel äro förderfliga samt medföra håglöshet och lätja jemte andra än mera förderfvande passioner, att lotterierna skada mera allmänt än de egentliga hazardspelen genom att locka de mindre bemedlade att under fåfångt hopp offra medel, hvilka de för sitt och de sinas uppehälle så väl behöfva, äfvensom att staten ej saknar tillfälle att på anständigare sätt än genom lotterispel vinna behöfliga inkomster.

Med fullständig anslutning till ofvannämnda utskotts uppfattning, att spellustan hos det stora flertalet af ländets inbyggare skulle genom inrättande af ett statspenninglotteri väsentligt stegras, samt att fördelen af de inkomster, som genom ett dylikt lotteri möjligen skulle tillföras statskassan, komme att mera än motvägas af den stora skada i så väl ekonomiskt som moraliskt hänseende, landet i dess helhet komme att lida af lotterispelens inverkan på de särskilda deltagarne i dessa spel, föreställer sig utskottet, att kammaren, hvilken så nyligen som 1895 utan votering afslög det då föreliggande förslaget om inrättande af statslotteri, skall sakna all anledning att frångå sin under de senaste 7 decennierna vid 7 särskilda tillfällen i frågan intagna ståndpunkt; och hemställer alltså utskottet,

att herr J. Nilssons förevarande motion icke må till någon Andra Kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 8 februari 1899.

På utskottets vägnar:

T. ZETTERSTRAND.